

ALBINA

REVISTA SAPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Seria II • Anul 65 • Nr. 835 • Joi 26 decembrie 1963 • 8 pagini — 15 bani

LA MULȚI ANI!

DIN TREAPTĂ ÎN TREAPTĂ

Eram într-un sat de cîmpie cînd a sosit știrea. Se înserase și ne pregăteam să prezentăm pentru a doua oară, în ziua aceea, un film. Pentru așezarea aceea, din părțile Reghinului, la care greu se putea răzbi în zilele ploioase, anume am ales ziua aceea de sfîrșit de decembrie 1947. Inghetul ne ajutase să ajungem cu bine în mijlocul satului. Însemn aici câteva amănunte, pe care nu le pot trece cu vederea. Sătenii încă nu întîlniseră, cu neînsemnate excepții, ecran, aparat de proiecții, alb-negru al unui film. În satul, care număra aproape două sute de case nu se aprinsese încă niciodată vreun bec electric și nu răsunase încă amplificată prin difuzoare, o melodie transmisă la radio. Noi aveam un motorăș de un cal putere care reușea să învîrtă un dinam miniatural cu o forță capabilă să aprindă lampa de proiecție și încă două becuri de cîte o sută de lumini.

Între cele două reprezentații transmiteam muzică. Cred că întreg satul era de față. Treburile gospodărești îl mai urnea pe cîte unul, dar curînd reapărea, grăbit și întreba pe cei din jur ce s-a mai întîmplat.

Și atunci a sosit știrea, pe calea undelor. Cei care au lipsit în acele momente au fost îndată încunoștințați:

— Monarhia a fost înlăturată.

— Era în penultima zi a anului.

— Cineva rosti:

— O să avem un an bun.

— Da, o să avem ani buni, ani plini...

Era într-un sat de cîmpie în care nu se aprinsese pînă atunci niciodată o lumină electrică. Acolo am văzut, după ce s-a încheiat reprezentația (într-o sală de clasă) scris cu litere mari de tipar, pe tablă: Trăiască Republica Populară Română!

A doua zi copiii alcătuiau cetele pentru plușor, pregătindu-și buhaiul, harapnicele, glasurile să întîmpine noul an. Nîgea cu fulgi mari, pufoși. Am rămas pînă tîrziu de tot în sat, căci nimeni nu se hotărî să plece din curtea școlii. Știăm cu toții că nu departe de-acolo, pe valea Gurghulului, cel mai mare moșier al țării, regele, avea domenii de vînătoare, că dacă ai fi luat o hartă și ai fi cercetat-o, pretutindeni ai fi întîlnit domenii, parcuri, castele, păduri, ferme, ape și dealuri și văi, foste în stăpînirea Hohenzollernilor. În seara aceea socotelile au fost încheiate, după peste opt decenii de sălbatică oprămare, de neînchipuite tilhării și crime, jugul monarhic a fost înlăturat, ultimul bilbiit din seria funestă, alungat.

N-am să uit nici drumul spre oraș. A trebuit să ne oprim în fiecare sat. Marea veste se răspîndise fulgerător și ulițele erau pline de lume. Era ca și cum anul nou s-a grăbit și și-a făcut apariția cu două zile mai devreme.

Sînt de atunci șaisprezece ani. Itinerariul, străbătut atunci cu acea caravană cinematografică l-am mai străbătut adeseori, așa cum am refăcut și alte itinerarii pe harta țării. Întotdeauna am întîlnit oamenii și locurile, satele, schimbate, ridicate pe o treaptă mai sus.

Ultimul obstacol a căzut în acel final de an, în care un motorăș egal cu 1 kw a păcănit într-un oarecare sat de cîmpie. Au urmat, în acel sat, ca și în întreg șiragul, nesfîrșitul șirag de sate de cîmpie sau de munte, de pe Jiu sau Siret, din Dobrogea sau Bărăgan, unul după altul anii aceia noi, a căror istorie începe din august 1944.

Din treaptă în treaptă urcă satele noastre colectivizate, contrastînd cu realitatea dinaintea eliberării, cînd an de an se scurgeau asemănători, cenușii, fără personalitate distinctă, ani care nu adăugau ci scădeau, ani care învecheau și erau cu adevărat vechi. Urarea plugușorului și a sorcovei, manifestau doar adîncă sete, visul unei lumi mai bune.

Acum, în acest sfîrșit de an, revăd drumul înzăpezit, sala de clasă și aud păcănitul motorășului. Erau semne ale unui început a cărui continuare o urmăresc cu emoție. Știu că cinematograful e un obișnuit punct din program, știu că dispar acoperișurile de paie, că se aprind tot mai multe filamente de becuri, că se cumpără sute și sute de televizoare, că aparatul de radio e o exigență de primă necesitate, că bibliotecă, local de cultură, cursuri agrozootehnice nu lipsesc din nici o comună, că alături de ele sporesc casele noi, că se dezvoltă satul și că fiecare an e un adevărat an nou, așa cum tot atît de adevărat este că nici un an al epocii noastre nu se va învechi, întocmai cum nu se învechesc metalele de preț și pietrele scumpe.

ȘTEFAN LUCA

STEMĂ BIRUITOARE

Sînt șaisprezece ani cît largul mării
de cînd fu-nfrîntă pajura regală,
de cînd zbučni în cea dintîi rafală
republicana inimă a țării.

Se ridicară munții grei în steme
cu răsufierea caldă, minerală,
ca magma bătrîneștilor blesteme
din ani de clăci, de biruri și răscoală.

S-au strîns și-ntînse holde în cunună
cu spic de aur, doldora de soare —
de viața înflorită azi, să spună
și de belșugul noilor ogoare.

Iar sondele smulgînd din hău petrolul
pe cer boltesc, în nimb fără apus,
un chip al celui ce-a secat nămolul
în care traiul din vecii ne-am dus;

Un chip aprins ca zorii, ce-și răstringe
surisul-n cîte căi ni se deschid —
spălate de-mpilare și de singe.
E chipul luminosului partid.

VALERIU GORUNESCU

DRAGOSTE

Adîncă-i dragostea pentru partid,
adîncă este dragostea de țară
și amîndouă s-au statornicit
în sufletele ce se luminează.

Prin ele noi vorbim neîncetat
de fericire și de bunăstare.
Prin ele bucuria ni s-a dat
acum și totdeauna în păstrare.

Prin ele munca s-a făcut de preț
și vîrsta noastră s-a făcut lumină,
și sîntem ziditori de frumuseți
și-avem, în noi, încredere deplină.

Prin ele învățarăm a visa
așa ca Lenin, vise îndrăznețe,
și-mbogățim o purpurie stea
în tinerețea fără bătrînețe.

E traiul fericit, mai fericit,
și bogății mai mari se arătară.
Adîncă-i dragostea pentru partid,
Adîncă este dragostea de țară.

AL. ANDRÎTOIU

UN SAT DIN ȘESUL MOLDOVEI

Pe vremuri satul nu era vestit prin nimic: nici prin vite de soi, nici prin podgorii, nici măcar prin ospitalitatea tradițională moldovenească. Era un sat necăjit din care 90 la sută din locuitori erau săraci, cu o palmă de pământ și o casă de copii. De cum coborai din tren în gara cu înfățișare de colibă de păzit bostanii și ieșea în șosea te întâlneai cu circiumele, una după alta. Erau vreo 10 circiumi la peste o mie de familii, să aibă omul unde își astimpăra necazul. Cuprinsă între circiumi, primăria îmbrăcată în schele încă din 1938, și banca populară, o clădire de cărămidă, care avea și un „salon de dans” pentru familiile membrilor fondatori: cei zece circiumari și cițiva bogățani. Primăria nu fusese terminată fiindcă satul nu putuse plăti suma din deviz.

În rest, comuna mai avea o școală de patru ani și obișnuitele căsuțe acoperite cu paie, ulițe glodoase, cite un felinar cu gaz în fața fiecărei circiumi, și cam atât.

Într-un asemenea sat, Ioniță Apostol, Ghiță Stan, Vasile Apostol, Petrică Lupoai, Vasile Necula, Ion Scarlat, Iancu Gheorghe sau Vasile Nicolae erau niște anonimi. Nu se împiedica nimeni de ei, decât percepătorul sau jandarmul. La „salonul de dans” n-aveau ce căuta că nu era de nasul lor. Aveau în schimb dreptul la circiumă.

Așa se înfățișa pe vremuri comuna Tudor Vladimirescu din raionul Galați.

Astăzi...

Dar să ascultăm mai întâi povestirea tovarășului Ioniță Apostol, președintele gospodăriei colective „Al II-lea Congres al P.M.R.”.

„Eram unsprezece și toți comuniști. Făcuserăm cerere de alcătuire a unei gospodării colective. Am clădit o

baracă în cimp, drept sediu și ne-am pus pe treabă. Dă-i arătură cu tractoarele, dă-i îngrășăminte naturale, dă-i 3-4 prașile, muncă la cataramă, cu dinții aș putea spune. De ceea ce reuseam noi, depindea viitorul comunei. În toamnă rezultatele: 4.000 kg știuleți de porumb la hectar și 1.300 kg griu... Parcă-l văd pe Ghiță Stan — unul din cei unsprezece — luind griu în palmă și mîncînd din el așa crud cum era, zicînd: „Măi nea Ioniță, gustă și dumneata să vezi ce dulce e!” Erau numai 1.300 kg la hectar, dar pentru noi atunci era mult, foarte mult, Ghiță Stan n-atinse în viața lui nici 1.000. Iar eu nici 800.

Din ce am agonisit în toamna aceea am cumpărat o pereche de boi și vreo cițiva cai și am început construcția unui grajd.

În primăvară am ieșit la cimp 300 de familii. Nu peste mult timp a intrat tot satul. Ne dezvoltam frumos. Aveam vite, păsări, oi, urcasem recoltele medii de griu și porumb la aproape 2.000 kg și respectiv 3.030 kg boabe la hectar, și ne dădea mina să construim. Trimiseseam oameni să învețe agrotehnică și zootehnie înaintată: pe Ștefan Bostan, pe Iancu Gheorghe, pe Marin Hohui, pe Nicolae Popa, pe Drăgușin Ciobotaru, pe Vasile Andronache, pe mulți. Ceilalți nu s-au lăsat nici ei mai prejos.

Am trecut la mecanizarea aproape completă a muncilor, la dezvoltarea puternică a sectorului zootehnic, am început a cultiva sfeclă de zahăr și floarea-soarelui, ne-am creat un sector piscicol și am început a ne gândi la ceva nou: la înfrumusețarea satului. Și am început că ne da mina. Am început cu electrificarea. Am clădit apoi două școli, am terminat clădirea fostei primării, în care s-a mutat șeful, șoseaua fusese asfaltată, mă rog, se înfrumusețaseră ulițele cu nenumă-

rate case noi, oamenii noștri prinseră gustul de a-și trimite copiii la școli medii și superioare, schimbaseră opinca cu pantoful și bocancul, gloabele costelive cu bicicleta și motocicletă și cislele de pe marginea șanțului cu spectacolele artistice de la căminul cultural. Totuși simțeam nevoia să trăim mai bine. Să ne înfrumusețăm mai mult viața. Să fim și mai bogați. Am să vă dau un exemplu: Vasile Nicolae avea în trecut 4 hectare de pământ și 6 copii. Din cele 4 hectare își întreținea la școală băiatul cel mai mare, care acum e medic. Ei bine, Vasile Nicolae voia să-i poarte la școală și pe ceilalți cinci. Asta era visul vieții sale. În 1948, doctorul a isprăvit școala. În locul lui a intrat al doilea fiu, care astăzi e profesor. Au mai rămas deci patru. După ce Vasile Nicolae a devenit colectivist, numai decît și-au luat zborul și ceilalți patru. Acum Vasile Nicolae e un om bogat. Are casă frumoasă, are mobilă ca lumea, trăiește altfel. Cînd cu unirea gospodăriilor, el se socotea un fel de parlamentar între ai noștri și ceilalți. „Ce vrei, mă nea Vasile, stai bine, copiii ți-s la școală toți, podul ți-l plin, cămăra ți-i plină, ce mai vrei, ești bogat!” „Vreau să fiu și mai bogat, bre!” „Tu, bre?” „Nu eu personal, obștea noastră, bre!” Ce, asta-i cămin cultural pentru noi? Pe urmă ne-ar trebui și o școală medie aici la noi! Avem copii mulți!”

Gospodăria noastră se cheamă „Al II-lea Congres al P.M.R.”. Sediul e în fosta bancă populară. Arăturile, grădinile, răzorele, pășunile se întind pe 5.400 hectare. Avem peste 1.100 de vite, aproape 1.700 de porci, 3.000 de oi, valorificăm anual peste 14.000 de păsări și atingem aproape 2.500 kg griu la hectar, 2.700 kg porumb boabe și... 5.040 kg orez. Avem o avere obștească de 9.000.000 lei... Cît privește viitorul, cred că îl poate descifra oricine: avem toate condițiile să-l facem și mai bogat.”

★

Călătorul de astăzi coboară la Tudor Vladimirescu pe peronul unei gări noi, moderne. Iese în șosea și întâlnește rînd pe rînd construcția nouă a școlii medii, căminul cultural cu săli de spectacole cu 800 locuri, clădirea restaurantului, a magazinului universal, două dispensare — uman și veterinar — o moară sistematică și altele. Pătrunzînd în sectorul zootehnic al gospodăriei colective va descoperi un complex impresionant de grajduri, magazii, fluxuri continue, garaje, hangare, sere de zarzavat, va vedea 5 camioane, 6 motoare de irigație, citeva electromotoare, mașini de bătut porumb... Va vedea castelul de apă rivalizînd cu turlele clădirii preventoriului pentru copii.

Intrînd în noua școală medie îi va întîlni pe profesorii Dumitru Marinescu și Măndița Răducănescu, originari din comună, predînd poate și nepoților lor; la sfatul popular îl vom găsi președinte pe Apostol Vasile, unul dintre „cei 11”; la magazinul universal va descoperi că în ultimul an s-au vîndut 900 biciclete și 29 motociclete, colectivității Vasile Andronache, Marin Haluci, Dorel Dragomir și Ion Mocanu fiind cei mai proaspeți motocicliști; că în general anul trecut s-au vîndut mărfuri în valoare de 7.000.000 lei, față de 29.000 în 1949.

Călătorul se va plimba pe ulițele satului și va admira cele peste 250 de case noi, cu o arhitectură specifică, grăitoare.

Case vesele, cu linii optimiste ca și frunțile oamenilor care le locuiesc. Sînt casele noi ale colectivităților.

Acestea sînt roadele bătațiilor create de oameni de aici. Poate că ar trebui să notăm că familia unită a colectivităților a subscris peste un milion lei, contribuție voluntară, la construirea modernului cămin cultural, la construcția școlii medii și la electrificare.

Tot ce a fost vechi a dispărut. Dispare și din conștiința oamenilor.

Călătorul de astăzi citește noul înscris sub zarea senină. Dar îl poate citi și în sufletul fiecărui om întîlnit: generozitate, o nouă înțelegere a vieții și îndrăzneala creatoare. Sînt, de fapt, trăsăturile omului nou din satele noastre, trăsături care se reflectă în realitatea vie, concretă.

„Astăzi, călătorul are de ce face popas în Tudor Vladimirescu: comuna e vestită în grîne și porumburi de soi, în oameni pricepuți și îndrăzneți, și într-o ospitalitate caldă, prietenească.

DRAGOȘ VICOL

MÎNDRU-I TRAIUL ȘI FRUMOS

Foaie verde iarbă deasă,
Mi-am făcut zestre frumoasă
Zestrea mea și-a mirelui,
Zestrea colectivului
Că muncim tot împreună
Și ni-i viața tot mai bună
Și-om trăi cum ni-o plăcea —
Soare-alături de stea!
Avem turme de mioare,
Holde cit văd ochii-n zare
Tot cu spicul luminos,
Mîndru-i traiul și frumos!
Cînd o fi să mă cunun
Colectiv-mi va fi nun
Munca îmi va fi cunună
Și-om juca toți împreună
Horă largă, horă mare
Că mi-i viața ca o floare!

Auzit de la Anica Cris
din comuna Bucium-Tg. O.
de ION DRAGOMIR.

PE ARGEȘ ÎN JOS

Pe Argeș în jos,
Pe un riu frumos,
Mii de meșteri mari,
Calfe și zidari
La îndemnul lui,
Al partidului,
Mi se adunară
Din întreaga țară
Să se sfătuiască
Și să imi zidească
Un zid pin'la cer
Din ciment și fier
Să oprească-n loc
Riu-n briu de foc,
Din ale lui ape
Stele să se-adape
Și în toată țara
Să-și trimită para.

Auzit de la colectivitul La-
băr Constantin din comuna
Cerneți, raionul Tr. Severin,
de VICTOR RUSU.

VINO MÎNDRO!

Vino, mindro dragă, vin
Pe-nserate la cămin,
La cămin la șezătoare
Prevenită ca o floare,
Cu opreg roșu și iie
Cum știi tu că mi-e drag mic.

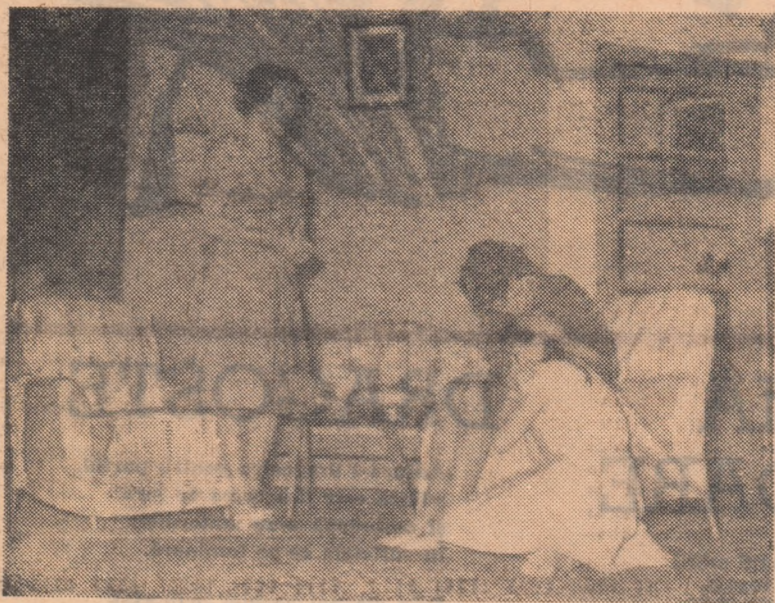
Cînd pe scenă ne-om urca
Să-ncremenească lumea
Cum ne-nlănțuim în joc
Și-l jucăm pe loc, cu foc.

Mindro, de ți-e drag de mine,
Joacă cum știi tu mai bine,
Să privească-ntregul sat
Joc cum nu s-a mai jucat!

Auzit în comuna Balta Ver-
de, raionul Vinju-Mare, de
VICTOR RUSU.

TEATRUL POPULAR DIN RÎMNICU-VÎLCEA

De curînd, viața culturală a orașului Rm. Vilcea s-a îmbogățit prin înființarea unui teatru popular care vine să continue și să încununeze o frumoasă tradiție.

În urmă cu 18 ani, o mîndă de oameni au format un cerc dramatic pe lângă unul din căminele culturale orașenești. Mai tîrziu, acest colectiv dezvoltîndu-se a activat în cadrul Casei raionale de cultură.

Demn de laudă este bilanțul formației de teatru vilcene. În cei 18 ani de activitate a înscris în repertoriu 22 piese în trei acte și 10 piese într-un act. Premiile și diplomele vin să ateste calitatea spectacolelor. La concursurile din 1954 cu piesa „Gaițele” și în 1960 cu „Vlaicu” și feciorii săi” obține premiul II pe țară, iar în 1958 prezentînd piesa „Escu” se situează pe locul III pe țară.

Și iată-i acum pe artiștii amatori din pitorescul oraș de pe malul Olului deschizînd stagiunea teatrului popular cu piesa „Fiecele” de Sidonia Drăgușanu. Regia aparține entuziastului activist cultural dr. Constantin Georgescu. Din distribuție remarcăm prezența muncitorei Achilina Aureliu, a cadrelor didactice Dem. Moțoc, Vali Neh, Maria Bălașa, Sevastița Ciuperceanu și alții.

Repertoriul acestei stagiuni mai cuprinde piesele în trei acte „Într-un ceas bun” de Victor Rozov și „Băiat bun... dar cu lipsuri” de Nicuță Tănase precum și piesele într-un act „Un cîntec din fluter” de Paul Eocerac și „Pădurea de sălcii” de Lucia Demetrius.

Teatrul popular va prezenta aceste piese atât la sediu cît și în deplasare prin stațiunile balneoclimaterice și comunele regiunii.

În fotografie: scenă din piesa „Fiecele” de Sidonia Drăgușanu.

HAI LA ȘCOALA!

Drumul de acasă la școală și de la școală acasă, bătut cu regularitate de două, trei ori pe săptămână, i-a obișnuit pe vîrstnici să nu se mai mire cînd copii lor — elevi în clasele VI-a sau VII-a — îi numesc în glumă „colegi”.
Așadar părinții învață la întrecere cu odraslele lor. Seara, cînd satul amorțit de ger se pregătește să se culce, ei abia încep programul de studiu.

Furajele, laptele și legea conservării materiei

Experiența crescătorilor de vite din toate timpurile s-a rezumat la numai cîteva reguli ale păstoritului și hrănirii animalelor pe timp de iarnă, completate cu prevederile — nu totdeauna justificate — ale unei terapeutici veterinare primitive. În materie de hrănire, accentul se punea întotdeauna pe cantitate. Un gospodar de altădată reușea să scoată din iarnă o vacă sau o pereche de boi (fără să li se vadă prea bine coastele) numai sacrificînd munți de furaje din care o bună parte rămîneau neasimilate sub formă de ogrinji — resturi fără nici o utilitate.

Așa se făcea zootehnie la Armășești, raionul Urziceni ca de altfel în toate satele din împrejurimi, pe vremea cînd Ștefan Costache, flăcăiandru, începea să deprindă secretele meseriei de păstor. O vreme a practicat și el ceea ce se obișnuia prin partea locului. Dar în anii din urmă a avut ocazia să constate că învățăturile tradiționale nu sînt întotdeauna pătrunse de adevăr.

Trecuse în anul al doilea de învățămînt la cercul zootehnic și aștepta redeschiderea cursurilor. Era pe la sfîrșitul lui octombrie, într-una din zilele cînd noul tehnician zootehnic, Emil Ghiță, își lua în primire sectorul în care avea să lucreze. Tocmai se distribuia hrana vitelor cînd zootehnicianul a făcut o vizită pe la grajduri. După ce s-a uitat în iesle l-a întrebat:

— Asta-i tot ce le dai?

— Ba nu, i-a răspuns Costache. Ce se vede aici e numai felul întii (ceea ce pe lista de bucate pentru bovine desemnează cocii de porumb tocați și finul de lucernă). Felul al doilea și desertul se dau mai pe urmă (adică tăieții de sfeclă și concentratele).

— Și nu crezi că ar fi mai bine să amesteci felurile astea?

— De ce să le amestec? S-a mirat îngrijitorul. Doar tot în stomac ajung pînă la urmă.

Emil Ghiță, căruia nu-i prea place vorba multă, i-a arătat cum stau lucrurile într-un mod foarte convingător. Chiar de a doua zi el a luat măsuri ca în rețelele de preparare a hranei animalelor să intre atît fibroasele cit și suculețele și concentratele în proporții stabilite după criteriul științific. Și ce să vezi? Foarte curînd s-a constatat că producția de lapte începeuse să crească. În medie sporul atîngea cifra de 19 litri pe zi.

— Cum vine asta, tovarășe tehnician? — l-a întrebat atunci Ștefan Costache. Explică-mi și mie te rog. Cantitatea de furaje a rămas neschimbată dar producția a crescut. Îți vine să crezi că legea conservării materiei nu mai e valabilă, zău așa. Parcă sporul ăsta de lapte s-ar crea din nimic...

Atunci Emil Ghiță i-a explicat pe larg fenomenul prin care furajele administrate combinat sînt asimilate mai bine și mai complet de organismul animalelor și că aici nu e vorba de nici un miracol ci de o metodă rațională de hrănire stabilită de zootehnia modernă. Mai tîrziu Ștefan Costache cugeta astfel: „Ciudat lucru mai e și memoria omului! Uneori uiți lucruri știute și răsțiute iar cînd ți le spune altcineva te miri cum de nu ți-au trecut și ție prin minte. Bunăoară povestea cu amestecul furajelor. Ce-o fi zis tovarășul tehnician în sinea lui? Măi Ștefane, degeaba ai bătut drumul anul trecut la cursurile agrozootehnice, că nimic nu s-a prins de tine. Ai auzit tu de metabolism, de fermeți, de elementele nutritive de hrană, te-au învățat lectorii cum se desfășoară actul digestiei la ierbivore, dar toate astea ți-au intrat pe o ureche și ți-au ieșit pe amîndouă. Și mai vîi la mine să-mi faci pe deșteptul și să-mi vorbești, hodoronc, tronc, de legea conservării materiei. Mai mare rușinea!”

Dar lui Emil Ghiță nici prin gînd nu-i trecea așa ceva, ba s-ar putea spune că era încîntat de progresele care le făcea Costache pe măsură ce învăța la cercul zootehnic lucruri noi.

Ce știți despre porumb?

Lui Petre Paraschiv i se mai spune și „cărturarul”. Nu pentru că ar fi umblat pe la școli înalte — acest lux nu-l era hărăzit pe vremuri unui băiat de țaran sărac, ci datorită pasiunii lui pentru lectură. E încă tînăr dar are acea profunzime de gîndire pe care omul o dobîndește abia la vîrsta părului alb. Cine îl aude vorbind rămîne uimit de limpezimea ideilor și de bogăția cunoștințelor pe care le dovedește. La cursurile cercului agrotehnic nu vine nici-

odată fără să citească în prealabil toată bibliografia indicată și adeseori își completează singur lectura răscolind rafturile bibliotecii satești și căutînd tot ce i se pare folositor.

Dar la drept vorbind „cărturari” sînt cam toți colegii săi de la cursul agrotehnic.

Am luat parte împreună cu ei la o lecție recapitulativă practică. Se vorbea despre porumb și inginerul Georgeta Hurezeanu, lectora cursului întrebese cine poate să facă un scurt istoric al cultivării acestei plante. O mulțime de mîini ridicate printre care și a lui Paraschiv.

— Poftim tovarășe, aveți cuvîntul!

— Porumbul are o istorie interesantă. La noi în țară se cultivă de prin secolul al XVI-lea...

Dacă ar fi timp ar mai putea să continue. Dar trebuie să răspundă și alții la întrebări. Oamenii s-au familiarizat cu ultimele soiuri de porumb hibrid introduse în cultură, mai ales cu cele adaptate la condițiile pedoclimatice din raza satului lor și sînt nerăbdători să arate ce știu.

— Care e soiul cel mai bun pentru a fi cultivat pe locurile destinate semănării cu grîu de toamnă?

Răspunde Maria T. Marin:

— Soiul HD 206 are o perioadă de vegetație mai scurtă decît altele și permite eliberarea din timp a terenului în vederea cultivării grîului de toamnă.

— Ce hibrid rezistă mai bine la secetă?

— HSL 196. În anul viitor noi vom cultiva cu acest hibrid 300 de hectare.

— Cînd trebuie să se însămînteze porumbul?

— La noi se spune că porumbul se însămîntează cînd înflorêște porumbarul. Acum însă stabilim timpul optim după temperatura solului, care nu trebuie să depășească 10—12 grade.

147 de cercetători

Armășeștenii sînt oameni harnici și buni gospodari dar în trecut au cam avut de-a face cu sărăcia. Strămoșii lor n-au putut să le lase moștenire decît niște pămînturi slab productive, în cea mai mare parte sărături, lunci inundabile, coaste nisipoase. Cu plugul tras de cai și cu sămîntă aruncată din poală cam greu să scoți cine știe ce de pe astfel de locuri. Aici trebuia să se facă agricultură modernă, era nevoie de mașini, îngrășăminte, semînte selecționate. Și încă ceva. Experiența oamenilor, limitată la cîteva reguli — de altfel aproximative — transmise de la o generație la alta, trebuia îmbogățită prin cunoașterea ultimelor cercetări ale științei agricole. Cultivat cu pricepere, an de an, și ameliorat prin tratarea cu îngrășăminte, solul a căpătat însușiri productive care au permis obținerea de recolte bune chiar și în condiții de secetă. În 1963, de exemplu, s-au înregistrat producții medii la hectar cu 455 kg porumb, cu 293 kg grîu, cu 300 kg secară etc, mai mari decît în anul precedent. În același timp sectorul zootehnic s-a dezvoltat simțitor căpătînd un loc important în economia gospodăriei. Dar dacă s-ar mulțumi numai cu realizările de pînă acum, oamenii n-ar mai fi ei înșiși.

Inițiativa lor creatoare, descătușată prin contactul cu știința agrotehnică, a căpătat, în condițiile agriculturii socialiste, un vast teren de manifestare. Colectiviștii știu că pot scoate 5 000 de kilograme porumb boabe la hectar, 4 000 de kilograme de grîu, 10 000 de kg cartofi etc. Le-a dovedit-o, printre altele, propria lor experiență concretizată în recoltele obținute pe unele loturi model și vor să extindă aceste performanțe la o suprafață cît mai mare de teren. Îi interesează deci secretul propriilor lor realizări și în același timp vor să cunoască secretele „în general” ale obținerii recoltelor bogate. Pentru aceasta învață de zor. Patru cercuri agrotehnice și unul zootehnic au reunit deocamdată pe 147 dintre ei în două promoții de viitori specialiști. E o activitate de cercetare în colectiv, îndrumată de cadrele competente ale gospodăriei și rezultatele nu vor întîrzia să se arate.

★

În tabloul obișnuit al unei înserări de iarnă la Armășești, grupurile de oameni care merg spre școală, cu caietele și cărțile sub braț, se integrează, cum ar spune pictorii: „ca elemente compoziționale organice”. Cînd vreunul din „elevi” mai zăbovește prin ogradă cu treburile lui gospodărești și uită că a venit ora învățaturii, colegii lui au grijă să-i aducă aminte.

— Dă-i zor, vecine. Hai la școală!

NICULAIE RĂDULESCU

La aproape fiecare gospodărie află în biroul președintelui sau al inginerului agronom o schiță plan. Un caroiaj de linii trase cu rigla, simboluri și cifre, redînd la scară noua configurație a teritoriului gospodăriei. Schița plan este opera ORPOT-ului (oficiul regional de proiectări pentru organizarea teritoriului).

Ea răspunde unei necesități riguroase. În ce mod? Ne-o spune directorul ORPOT-Galați, Constantin Impăratu: „Cultura intensivă nu-i de conceput fără cunoașterea temeinică a pămîntului, fără valorificarea tuturor posibilităților acestuia potrivit — firește — cu gradul lui de fertilitate.

— ...Și prima acțiune desfășurată în această direcție?

— Înarmați cu mire, sextante, lanțete, specialiștii noștri bat coclaurii gospodăriilor, făcînd organizarea intergospodărească. Noi îi mai zicem: „Ordinea în pămînt”.

— De la ce situație s-a pornit?

— Au fost și sînt încă gospodării care dețin terenuri la mari distanțe, situate ca un... „cul

DESPRE BUNA GOSPODĂRIRE A PĂMÎNTULUI

al lui Pepelea” în pămîntul altor gospodării. E o anomalie, consecință a exploatării neraționale din trecut, a pămîntului. Ne străduim să-i punem capăt avînd la aceasta sprijinul direct al inginerilor agronomi din gospodării.

— Organizarea teritoriului are în ultimă instanță o eficiență economică...

— ...Și încă într-o foarte mare măsură. Au fost lichidate marile cheltuieli ce se făceau cu transportul produselor agricole, al îngrășămintelor, mașinilor și agregatelor, al forței de lucru, la trupurile îndepărtate. În raionul Brăila transporturile acestea la gospodăriile agricole de stat și colective însumau cheltuieli de 358 387 lei anual. În raionul Bujoru se cheltuiau în același mod 282 000 lei. Organizarea intergospodărească aduce — deocamdată — agricultorilor din întreaga regiune o economie de peste 2 000 000 lei. Un fond considerabil care ia forma investițiilor destinate să mărească și mai mult fertilitatea pămîntului.

— Se spune că în regiunea Galați suprafața terenurilor în pantă suse în trecut degradate face cît terenul de azi a 20 de gospodării de ei.

— E adevărat. Pe cît de adevărat e acum faptul că se realizează pe scară largă recuperarea lui.

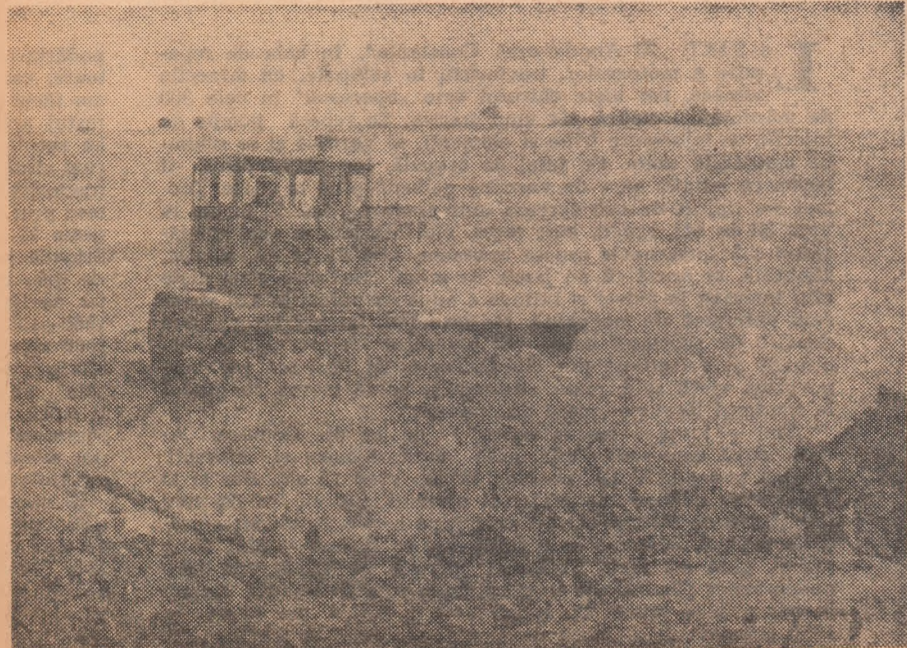
Procesul de eroziune a fost stăvilit prin practicarea de terase și plantarea lor cu pomi și vii. Dealurile astfel dichisite încep să semene cu niște vaste amfiteatre. E un tablou obișnuit să vezi tractoarele purtînd de-a lungul curbei de nivel scormonitoare grele. Pentru prima oară fierul mașinei pătrunde aici la o asemenea adîncime. De pe acum pe o însemnată suprafață de dealuri se răsfață viile adulte. 5 500 hectare aparținînd unităților socialiste agricole au fost plantate cu vii în terase. Colectiviștii din comuna Tudor Vladimirescu au cultivat 132 hectare dealuri în terase. Ei recoltează de aici în fiecare toamnă 83 vagoane de struguri din speciile nobile. Înainte aici erau numai mărăcini și roci încinse de soare.

Gospodăria colectivă din Smulți, raionul Bujoru realizează anual un venit de peste 1 000 000 lei de pe un teren, înainte practic nefolositor. Un milion de lei... din nimic.

Anul acesta au fost redat agriculturii peste 3 000 hectare terenuri în pantă.

Acțiunea continuă...

V. TOSO

Acoperirea cu buldozerul a ravenelor la G.A.C. „7 Noiembrie” din

Terasări continui pentru zone la G.A.C. Chiraftei, regiunea Galați

BUCURIE

Au căzut peste pământuri cortinele albe ale zăpezilor, au învelit frumos arăturile țării iar semințele s-au bucurat că va fi căldură. Va fi căldură pe suprafețe de mii și mii de hectare semănate cu grâu în această toamnă. Ne mindrim cu zăpezile nesfârșite și line pe Bărăgan și-n alte cimpii, ne mindrim cu pădurile sondelor și ale coșurilor de fabrici urcând până în cer prin ninsoare. Dunărea, sprinceană pământului, trece albastră prin mindriile noastre și se luminează ca un copil când ne aude cîntările.

Sărbătorim Republica în căldură și tinerețe. Se împlinesc 16 ani de când ultima gîscă regală s-a dus în lumea ei, gingăvind, supărată și neputincioasă, ca orice pasăre proastă și îndopată, care n-are noțiunea timpului. „A plecat gobaia, mănince-o ulii”, a zis scuipînd moș Gheorghe Marcu, un consătean de-al meu.

În urma ei, gospodarii au făcut curat în curtea țării, au adunat grădinile și ogoarele, le-au arat așa cum știu ei; au aprins mai tare cuptoarele la Hunedoara și Reșița; au aprins becuri strălucitoare în tot mai multe case; au mărit și înmulțit școlile; au făcut pîinea mai curată și mai bună și-au spus: să fie într-un ceas bun!

Cine sînt amatori și au pasiunea cîntărilor, pot umbla la graficele celor 16 ani și vor vedea că spirala Republicii noastre, în zborul ei către soare, este de invidiat de multe țări. Republica, maica noastră bună, și-a cîștigat de mult renume și faimă dincolo de zările ei. Glasul ei crește din piepturile noastre tinere, cum crește fîntina din izvoare. Nădejdea frumuseții o constituie la noi, tinerețea lumii harnice, îngrijită și condusă de eroicul și înțeleptul Partid Muncitoresc Român. Semnatarul acestor rînduri, în primele ceasuri ale Republicii, era prin clasa întâia. Nu pot uita cînd învățătorul a strigat înflăcărat de emoție: „Rupeți regii din cărți și băgați-i în sobă!”. O clasă întreagă de copii și pe urmă o școală întreagă, peste o oră, — un stol de copii plecau gălăgioși spre case, după ce arseseră regii. Toți copiii aceia sînt azi oameni de nădejde în țară. Au ajuns tractoriști, ingineri, doctori, învățători, colectivști, poeți, președinți... Nici unul din noi n-a pierdut vremea cu nimicuri.

Astăzi, după 16 ani, ne putem mindri cu generațiile tinere ale construcției socialiste, niște generații sănătoase și entuziaste care pot fi întîlnite în toată

Republica. Mulți dintre tinerii aceștia i-am întîlnit în lupta cu materia și proiectele viitorului care se împlinesc sub mîinile lor. Pe Tripsa și Stanciu i-am văzut în vară la Hunedoara lingă flăcările lor care ascultau blînde ca niște lei uriași supuși. La Brazi, pe cele trei șantiere ale complexului tinăr, am avut viziunea marilor cracări și metamorfoze ale petrolului în viitor; acolo există o mare armată de tineri și sub semnul entuziasmului lor adîncurile minerale grăbesc spre necesitățile noastre.

Un mare flux tehnologic am văzut cum se petrece la Combinatul chimic din Craiova. Aici, oamenii țării pregătesc hrana ogoarelor, unde se vor desfășura pădurile epice ale porumbului. Peste 800 de ingineri își cheltuie generoși ideile aici unde începe să bată inima piinii noastre. La urmă vor rămîne doar niște mașini electronice care vor conduce unitatea. Am văzut Bicazul inundat de argint luminos noaptea, dar lată că nici Argeșul n-a vrut să rămînă mai prejos.

Cînd spunem Galați, avem imaginea gigantă a viitorului combinat, avem imaginea cargourilor romînești care acostează în Filipine și Cuba sau în Japonia. Evocarea nu poate avea unitate de măsurat, glasul meu modest neputînd fi pe măsura laudelor convenite poporului. Conștiința oamenilor noștri a devenit însăși viața lor pe care o trăiesc pentru desăvîrșiri și împliniri de idealuri. Coordonatele acestei vieți sînt oglindite în realizările noastre umane, pline de patriotism și generozitate.

Mi-am purtat prin București părinții, care-s niște țărani învățați cu brazda pământului și cu soarele; i-am dus în sala Palatului Republicii să privească dansuri și să asculte muzică. Erau mindri și bucuroși ca niște copii. I-am purtat prin Palat, prin toate camerele de basm să vadă și ei ce știu oamenii să facă. Gloanțele regale au ucis în 1907, 11 000 de țărani cînd s-au ridicat să ceară pămînt. Și mulți din cei uciși erau desculți. Dar uite minune omenească: cînd vine tata pe la București își face ce-și face de lucru și numai ce-l aud: „Hai, Ioane la Palat!” E dorința lui de părinte și nu i-o pot decît împlini.

...Zăpezile au căzut frumos peste arături, au învelit brazdele și s-a făcut cald pentru marile spații însămîntate. Și-n această uriașă liniște a germinației, noi sărbătorim în bucurie Ziua Republicii.

ION CRÎNGULEANU

CÎNTUL ȚĂRII

A nins la munți și printre brazi
Pe vechi cărări întortochiate,
Colectiviștii-și mină azi
Alene, turmele bogate.

Se plimbă raze printre cetini
Sclipînd în boabe fără număr
Și baci bătrîni, ca vechi prieteni
Doinesc cu sarica pe umăr.

Se-oprese din cîntec citeodată
Și ei privesc cu ochii mici
Spre arcurile care poartă
Pe umeri, lampa lui Ilici.

Spre marea de cristal ce doarme
Sub vechi ceahlăuri de granit,
Spre feți frumoși ce vin să sfarme
Al nopții cîntec ruginit.

Răsună-apoi cîntarea iară
Și-auzi în trilu-i zvon de tel
Și vezi cimpii de primăvară
Cum freamătă în glasul ei,

Încît tu, pe la noi, străine
Dacă-ai să treci sub zări albastre,
Să știi că astăzi pe coline
Acesta-i cîntul țării noastre.

NICOLAIE NASTA

TOAST DE ANUL NOU

Ceasornicele lumii bat ultima secundă.
E Anul Nou! Și vinul-e soare în pahar!
Să cînte bucuria, căci muza mi-e rotundă —
Și seara să ne fie ales mîrgăritar!

După străbune datini să ridicăm paharul,
Așa cum se cuvine, spre gîndul cel mai-nalt:
Deci, să-nchinăm, tovarăși — Partidului-stegarul
A frumuseții cupă sorbită-n praznic cald.

Urări de bunăstare ne-aduse Plugușorul
Prin volburi de zăpadă brăzdînd spre zări poteci,
Cu el „Mulți ani!” să spunem

ca să-și avînte zborul
Frumoasa noastră țară în anu-i 20.

Să închinăm paharul și holdei, se cuvine,
Ca să-și sporească rodul de aur sclipitor
Deci, pentru marea holdă să-l ridicăm, vecine
Și pentru tot ce crește livadă și ogor.

Pentru cei dragi de-ndată, cum datina ne-nvață
Sărutul și paharul să se-nsoțească plin —
Iar hora să se-ntîndă, colo, și-n dimineață
Că-i înflorită masa de bunătați și vin.

Ceasornicele lumii, pe zeci de paralele
Duc ultima secundă departe-n infinit;
Sînt mai aproape zorii de comunism, de stele —
Din era fericirii An Nou: „Bine-ai venit!”

MIHAIL COSMA

MECANIZAT

La S.M.T. „23 August-orăș Constanța”, în hala de reparație a motoarelor, tractoriștii în salopete, cu mîncele sumese, par niște chirurzi care „operează” în cele 300 de mărutaie metalice ale unui tractor. Se repară pompe de injecții, se înlocuiesc frîne și elemente, se verifică și se schimbă motoarele uzate. Pe șeful de brigadă, Ion Nejloveanu, îl găsim cu mîinile unse de vaselină galbenă pînă la coate. Tocmai s-a ridicat de sub carcasa unui tractor uriaș. E un om la vreo 30 de ani, scund, bine legat, c-o față lată și ochi scăpărători sub sprîncenele groase îmbinate. Află de ce este căutat, zîmbește, se scuză că nu poate da mîna. Se șterge cu niște cîlți înmuiați în petrol și întinde o mîna cu palma lată și strînsură puternică de menghină. Ne retragem într-un birou, mai departe de zgomotul halei. Și tovarășul Nejloveanu, șef de brigadă și colectivist din G.A.C.-Tuzla, își deapănă pe scurt povestea vieții sale, puțin stînjnit și parcă mereu cu gîndul la tractorul lăsat pe „masa de operație”.

„Sînt — începe mecanizatorul — de loc din Comana. Acolo, după cum spune tata, erau moșieri mulți și afurisiți. Ne-am mutat la Tuzla, pe cînd aveam vreo 15 ani. Dar și la Tuzla erau moșieri mulți și mai afurisiți. Eu, cu fratele meu Dumitru și cu tata, le-am tot muncit pe moșie, la vie și la grădinărie, la oi, la vite și la căratul apei cu sacaua — pînă după război, cînd s-a făcut reforma agrară. Pe urmă, prin 1950 ne-am strîns pămînturile în gospodăria colectivă Tuzla. Ne-am înscris printre primii. Eu lucrez aici în S.M.T. din 1950; în 1951 am devenit membru de partid. Muncesc la S.M.T. „23 August-orăș Constanța”, iar viața de partid mi-o desfășor la G.A.C.-Tuzla, unde am casa și familia...”

podăria noastră toare, care de am făcut vrec restul arături. La recoltarea cum cîntă pită tractoriștilor”, tesc prin pădure geam la comă Brigada mea de grîu pe zi iar, media pe 1950—1951 și 1000 kg de grîu sămîntă tratată taia”. Soiul 3 il culcă furtur suprafața de noi, socotite în cu ajutorul în Și mai depa glas cum a f cere al gospo și-a luat al de bună calitate porumbul și d vizia tractoare campaniilor de

Decem la G riei era tate mine rostogolesc prin lor cenușii și m copilărie.

În odaie e cald Sub cercevele cîi Bănică, nepotul de lemn — ce g tălii cumplite p lui în fiecare zi cum a încălțat Ascult zîmbînd Imi înșiră toate vreme.

— Dacă vreau s Radu și încă vr fost cu trenul la catoare și cu to La munte au ta într-un castel... educatoare spune mea un rege.

— Tu știi cum — Cum e Băn — E lacom ta

Bănică dă pin dirlogii pe grun plac regii: spre cetinează puțin Imi spune că ne dintele gospodări derdeluș pe deal dăriei.

Focul dogorăste de zăpadă Din de clopoței E o spre baltă unde t copci în gheată.

aud cum țiuie vi duce îndărăt. p lopează Bănică p era un zarzăr. paiantă. cu trei îndărăt. Aceasta

veștile nepotului opt camere. Tata au ridicat-o în ființarea gospodă obicei țărănesc în pus doi cocoși de se foiesc și bat d mă vād și pe mir de pervazul feie

în jos, spre apa mici, gheboșate. miros a tizie. În deschis, doi băleț de oi spre izvor.

cap, o de mină c în vatră să aște noapte lupul au Gheorghe, cares „Vai de capul da unchiul Gheorghe

Colindări

abulos. Sint
atul copilă-
ad am sosit,
beau depăr-
m, spre di-
și deși se
ora salcimi-
ninge ca în

ic de lemne.
este Buzău.
pe un călăt
n și ce bă-
cu căluțul
te, mîndru.
oși de nucă.
că-l ascult,
din ultima

George și
de copii au
varășa edu-
or al școlii.
i au dormit
a. Tovarășa
acolo, dor-

nchiule ?
n.
i-l bate cu
lucru nu-l
lupă ce în-
mbă vorba.
Ene (preșe-
le facă un
vada gospo-

intuie fulgii
un clinchet
ce în goană
cari a spart
ște. În horn
l gîndul mă
ul unde gal-
lul de lemn
veche, de
șezată mai
e ascult po-
nidă și are
eu mai mic
de la in-

După un
perisului au
re, pe vînt.
zarzărul și
bărbia lipită
nd pe uliță
inge. Casele
e fum care
uitat alături
uc o turmă
trece prin
Mama suflă
une că azi-
lul unchiul
nea satului.
nevasta lui
nconcentrat și

scria că i-au degerat trei degete de la picior) cum o să se descurce fără lapte la copii". Sintem în decembrie, vecinul nostru n-are porc să taie și, ca să facă rost de carne, ieri a vîndut calul administratorului de la curtea prințului. Acum, calul va fi tăiat de argații prințului și hartanele vor fi puse la răs-pintii să le mînce lupii. Prințului îi place să vîneze lupi și ca lupii să nu fugă aiurea după mîncare, administratorul lui cumpără cai, îi taie și îi pune la răs-pintii. Lupii s-au prăsit și i-au mîncat oile lui unchiul Gheorghe. Ninge, ninge, ninge. Naiba s-o ia de zăpadă. Pînă acum noi, copiii, ne stringeam în uliță la joacă, mulți n-avem încălțări și trebuie să stăm în casă. Prietenul meu Biș are o sanie, ce-aș mai zbura cu ea pe vad. Biș, însă, n-are bocanci și maică-sa nu-l lasă afară desculț. Dar la ei pe ulița din spatele casei noastre, e mai vesel. Sint frații Drăghia, vreo opt, ca bobii de porumb pe plită, cîntă din caval și rid. Bătrînul Drăghia căruia nu-i ajunge niciodată porumbul (și muncește pe deșălate pe moșia prințului i-a botezat cu nume bogate: Marghiloman, Șutu, Lupescu. „Na, zice, să fiți sătui măcar cu numele“.

— Mamă, vreau să mă duc l-alde Marghiloman, mă lași ?

— Ce să căuți acolo ?

— Marghiloman zice că ta-su a fost la Brăila și cică la Brăila oamenii își fac casele una peste alta. Vreau să-mi spună și mie.

— N-o să-ți spună nimic, pune mîna pe abecedar...

...Bănică s-a săturat să mai galopeze. S-a îmbrăcat pe furiș și a ieșit în curte. Radu și George, prietenii lui, așteaptă cu săniutele la poartă. Copiii poartă cojocelul și cismulițele pînă deasupra genunchilor. Vîntul dinspre malul Buzăului îi învîluie cu spumă albă. Nu le e frică de vînt. Se înșiruie în rînd, tîrînd săniutele după ei, și pornesc spre derdelușul lor de lingă livada gospodăriei.

În sobă lemnele troznesc și se mistuie în cenușă. Întind mîna și deschid aparatul de radio. O melodie tainică se revarsă încet în odaie. Ninge. Vîntul curge pe sub geamuri și zgîlție cercevelele. Dincolo, pe acoperișul vecinului, prăjinile care susțin antena de la aparatul de radio, tremură ușor în vînt. Sub streășina marchizei de la intrare sticlește becul uitat aprins. Prin geam văd trecînd în trapul cailor un convoi de sănii Ninge fabulos și oamenii din sănii par oameni de zăpadă.

O bucurie ciudată mi-a îmbătat simțurile.

Ninge. Dar sub geamul nostru nu se mai vaetă, scuturat de vînt, zarzărul. Suna, pe cît mi-aduc amînte, ca o vioară rănită. Îmi pare rău că l-am tăiat. Din tot ce-a fost, doar de zarzăr îmi pare rău.

FĂNUȘ NEAGU

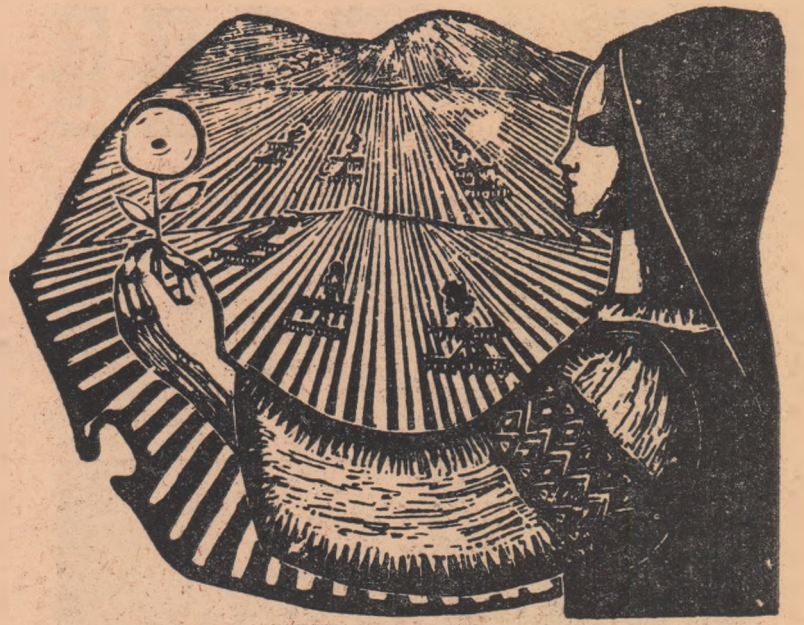
ROMÂNIA PITOREASCĂ

Sint mai bine de 50 de ani de cînd Alexandru Vlahuță a scris „România pitorească“ fixînd cu bune mijloace reportericești imaginea unor priveliști de rară frumusețe, a unor oameni harnici și talentați dar și a unei existențe patriarhale, redusă cel mai adesea la cultivarea pămîntului și a meșteșugurilor.

Itinerariul străbătut acum o jumătate de veac evocă o natură generoasă însă și stări de mare înapoiere atît pe plan economic cît și spiritual. Recitînd din perspectiva marilor prîmîneri petrecute în anii de după eliberare, în cartea lui Vlahuță simți și mai puternic, mai net, contrastul dintre România „pitorească“, România atracțiilor turistice însă sub alătea raporturi înapoiată, stoarsă de vlagă, cufundată în obscurantism și România evului socialist, țară cu intensă dezvoltare industrială și agrară.

Amintiți-vă cum își începe Vlahuță memorialul de drum ! Se afla la Porțile de Fier, acolo unde, în preajma gherdafurilor, Dunărea ciocotește dintr-un mal în altul. Potopul călător al valurilor amintește de ciocnirea unor titani nedomoliți... Aici, într-un viitor apropiat, oamenii vor stăvilii vijeliile apei. Țara noastră împreună cu R.S.F. Iugoslavia va înălța la Cazane sistemul hidroenergetic care va furniza pe lingă electricitate și mari înlesniri în circulația fluvială. Furia Dunării va fi valorificată, ca să zic așa, iar mugetul ei sălbatic va suna ca cel al unor imense herghelii de cai putere.

Pe firul Dunării, respectînd traseul lui Vlahuță, poetul zărise acum 50 de ani și mai bine, „porturi amorțite, case mici tupilate,

GH. BOȚAN: „Colectivizarea“

(Gravură)

bordele acoperite cu șovar, și-n toate — un aer de umilință, de frică, parcă stau gata s-o rupă la fugă“.

Cu totul alte impresii i-ar prilejui lui Vlahuță înfățișarea de azi și demnitatea nouă a orașelor dunărene. De Turnu Severin nici nu mai vorbesc. Dar chiar Turnu Măgurele, Oltenița, Călărași, pe vremuri niște sate mai răsărite, sint de nerecunoscut. La Turnu Măgurele se înalță pădurea de schele a marelui Combinat de Ingrășăminte chimice, la Oltenița, unde după primul război mondial se reparau barcaze și se lansa la apă cite un ceam din an în paste, se realizează acum motonave de 2000 de tone, în sfîrșit, la Călărași la ființă fabrica de celuloză. Iar Tulcea, orașul cu obraz trist și miros de vechime mucegăită unde „lungi“, nespus de lungi îmi par cele trei ceasuri pe care le petrec aici“, se mindrește cu Combinatul său de conserve de peste, — unul dintre cele mai mari din Balcani — cu Teatrul său popular, cu așezămintele sale de cultură.

Urcînd spre munți, Vlahuță înțîlnise așezări pastorale, vegetînd într-o tîhnă a traiului mărunt și rutinier. La Sadu, spre baza muntelui, viețuiau în sihăstrie o mină de călugări. De schitul lor nu-si mai amintește nimeni dar faima locului este puternic întretînută în zilele noastre de activitatea rodnică a uzinelor metalurgice ce produc anual zeci de mii de frigiderice „Fram“ și echipament frigotehnic.

În Argeș, undele rîului îi vorbeau lui Vlahuță de trecutul de luptă. Nici nu-i trecea prin gînd scriitorului că apele Argeșului, ale Rîului Doamnei, ale Cernatului și Topologului vor dobîndi într-o zi o altă matcă, una crotită de omul liber, stăpîn pe sine și pe destinul lui istoric. Unde înainte doar muntele și vulturii dialogau cu cerul, se încheagă din beton și fier Hidrocentrala „16 Februarie“. Peste stîncile singuratică, cîndva călcate de Țepeș Vodă, freamătă simfonia construcției, ceea ce pre-schimbă aerul de legendă al a-

cestor meleaguri într-un cînfec biruitor înălțat de omul comunist propriului său ideal.

Firește că urmărindu-l pe autorul „României pitorești“ am me- încerca încă multe alte satisfacții legate de înnoirile survenite în acești ani atît în fizionomia peisajului material, strict geografic, cît și în cel spiritual, sufietesc.

Contrastul este pretutindeni izbitor, dar dacă ar fi să ne mai oprim undeva pentru a măsura deosebiriile între ce a fost și ce este, am face popas în munții Băcăului. Bunăoară, Vlahuță zăbovise în vatra Oneștilor, pe atuncî cîntun de razeși la răs-pintia celor mai sălbatice riuri moldovene, Trotușul, Oituzul și Tazlăul. Desigur că astăzi i-ar smulge strigăte de uimire contemplarea orașului cu același nume, oraș ce numără peste 6000 de apartamente și a cărui vîrstă nu e mai mare de un deceniu. Și-ar fi închipuit autorul lui „Dan“ că aici, în inima Moldovei va prinde viață unul din centrele industriale cele mai însemnate ale patriei ? Combinatul chimic din Borzești, rafinăria, Combinatul de cauciuc sintetic și produse petrochimice — în țara care de vizită a locurilor pe unde cu decenii în urmă pășteau mioare și hălăduia în vole vîntul.

În acest proces istoric ascendent (care a cuprins nu numai locurile străbătute de scriitorul cî și Ardealul și Banatul, nevizitate de Vlahuță la începutul secolului) „România pitorească“ — cu tablourile ei de altădată — sugerează grăitor cît de adînci sint prefacerile dîn noiștri. Și, prin suflul ei optimist, cît de mari sint resursele cu care întîmpinăm azi viitorul, însuflețit de crezuri pe care Vlahuță nu le știa.

Să fie vorba de un mitracol ? Nici vorbă ! Poporul a scăpat de lacomișii exploatare în frunte cu monarhia de Hohenzollern și a căpătat conștiință de sine, sentimentul că bogățiile patriei i se cuvîn, că are datoria să le ocrotească și să le îmbogățească continuu, făurînd o nouă Romînie pitorească, înfloritoare și prosperă, demnă de marea epocă biruitoare a construcției socialiste.

H. ZALIS

FRUCTUL DE LA TUZLA

are patru brigăzi cu cite șapte tractoare și brigăzi de cîmp. Cu brigada mea, dintre care 400 hectare de grîu, orz, mazăre și floarea-soarelui. Cîntam la 4 dimineața, cînd auzeam țu. Noi le spunem pitpalacilor „cucii“ și vestesc vara, așa cum cucii vestesc. Și cum spun, de dimineață mergeam să nu aibă pierdere de boabe. Cîntam și recoltam 18000—19000 kg a. am obținut 2390 kg la hectar. A fost de 2240 kg la hectar. Din am reușit să mărim producția cu 10%. Facem arături mai bune, semănăm din soiurile „Triumf“ și „Bezosa“, pentru că avînd paiul lung, oate secera. Anul acesta am mîrit la 1010 hectare, defrișînd terenuri productive. Le vom face productive chimice“.

Brigada îmi spune cu mîndrie în 1958 membru în consiliul de conducere din Tuzla. În numele brigăzii lui, comitetul de a executa arături și producția, de a semăna la timp și cite ori e nevoie. Reparația și reînnoirea se face acum pe parcursul întregului an sau recoltat. Nu se mai lasă, micile să fie verificate și...

simți bolnav, alergî îndată la doctor, nu amîni boala pe timpul iernii. Așa și cu tractoarele și combinele. Le doftoricim pe loc și cît mai grabnic. Avem la S.M.T. motoare de schimb. În timp ce unele motoare ară, pe altele le revizuiim și le pregătim pentru schimb prin rotație. Așa le asigurăm motoarelor o viață mai lungă și cît mai puțină uzură“.

Să-l cunoaștem acum pe Ion Nejloveanu la el acasă, în comuna Tuzla, de unde farul cu același nume mătură întunericul de pe aria mării cu fascicolul de lumină viorie orbitoare. Pe o uliță care duce spre far, mecanizatorul și-a înălțat în 1958 o casă de tip dobrogean, cu cinci odăi și balcoane străjuite de nalbe multicolore și zorele cu pilni albaste. Casa l-a costat vreo 20000 lei și-a plantat în ogradă 150 de butuci de vie din soiurile de masă, Afuzall și Hamburg. Și-a luat aparat de radio, mobilă de cameră și de bucătărie, aragaz, și de anul nou va avea televizor.

În biblioteca personală, pe lingă cărțile de mecanică și agricultură, Nejloveanu are romanele lui preferate: „Război și pace“ de Lev Tolstoi, „Pe Donul liniștit“ și „Pămînt deșelînit“ de Mihail Șolohov, „Ion“ și „Răscoala“ de Liviu Rebreanu, „Întîlnirea din pămînturi“ și „Moromeții“ de Marin Preda. Pe masă avea deschis volumul „Șoseaua Nordului“ de Eugen Barbu. Mecanizatorul de la Tuzla este și un pasionat suportor al echipei constănțene „Farul“.

Soția sa, Ioana, i-a dăruit doi băieți: Petrică, de șase ani și Gheorghită, de un an și o lună. Să-i trăiască și să-i facă ingineri agronomi sau harnici mecanizatori și brigadieri ca tatăl lor, Ion Nejloveanu, de la G.A.C.-Tuzla.

CUM A FOST ȘI CUM E-ACU

— Ia mai cîntă-mi, cucule !
— Hai să-ți cînt, voinicule,
Că am plîns pe la Măcin
La boierul Constantin,
Nebăut și nemîncat
Și limba mi s-a uscat...
Te rog nu te supăra
Că ascuți povestea mea,
A mea și a multora.
Ziua, noaptea tot trudeam
La conac, de mă speleam,
Alergam și cît dam zor
Nu intram în voia lor.
Și de foc și de mînie
Am plecat chiar la domnie.
Cînd, acolo la palat,
Văd un boier, gulerat :
„Ce-l cu tine, măi țărane ?“
„Vreau dreptate, boier mare !“
Tu, desculț și dezbrăcat

Cu țărani nu vorbește.
Haide, haide, fugi de-aici,
Vodă nu-i pentru calici.“
M-a-nbrîncit, m-a dat afară,
Mi-a mai dat și-un brînci pe scară,
Amărit și întristat
Am plecat de la palat
Și sătul de silnicie,
M-apucai de haiducle
Ca, de-oi prinde vreun ciocol,
De cinci piel să mi-l jupol,
Hai, plugare, spune tu
Cum a fost și cum e-acu
Cînd scăpat-am de-mbuibași
Și trăim nestrîmtoari.

Auzit de la colectivistul
M. Murtaza din comuna Ne-
șu Vodă, regiunea Dobru-

IOSIF ÖLLERER: Nu e vis

ȘTIATI CĂ...

...prima zi a Anului Nou constituită o dată foarte nestabilă la eschimoși? Ea depinde de căderea primei zăpezi.

...un om face în medie pe zi 20 000 de pași? Într-un an această cifră se ridică la 7 milioane, iar în 70 de ani de viață la aproape 500 milioane. Aceasta reprezintă aproximativ 384 000 kilometri, adică distanța de la Pământ la Lună.

...pământurile cultivate ocupă doar 9 la sută din suprafața globului, iar pășunile aproape 16 la sută?

...primul european care a avut „îndrăzneala” de a fuma o țigară a fost băgat la închisoare unde a stat timp de 10 ani? Lucrul acesta s-a întâmplat în secolul al XV-lea, în Spania, iar „îndrăznețul” fumător purta numele de Rodrigo de Xeres.

...există copaci cu trunchiuri dreptunghiulare? Acești copaci cresc numai într-un singur loc pe pământ, în Panama.

...un crescător de oi din regiunea Cumberland a confecționat pentru oile sale o îmbrăcăminte de lână făcută din lută? Berbecii care au lernat „îmbrăcați” astfel au dat lână mai bună și au crescut în greutate.

...în Norvegia, pentru fiecare copac tăiat sau vătămat legea obligă pe cel care a săvârșit această faptă să sădească alți trei pomi în loc?

...a fost măsurată viteza cu care cresc barba și unghiile? La un om normal creșterea aceasta este de două sutimi de milimetru pe oră.

PĂRERI ȘI ADEVĂRURI

Despre comportarea unor animale, mulți oameni își fac încă o sumedenie de idei foarte greșite.

★

Iată, mai întâi, părerea greșită pe care o au unii oameni despre cucuvele. Aceste păsări de noapte sînt învinuite pe nedrept că vestesc moartea cuiva, cînd se apropie de o casă. Care este originea superstiției? Cucuveaua clopotnițelor, numită și striga este o pasăre cu înfățișare neplăcută. Strigătul ei obișnuit în liniștea nopții este un fel de răsufare greoaie, asemănătoare horcăitului unui om bolnav. Adăugați la aceste strigăte înfiorătoare faptul că pasărea trăiește în locuri părăsire, în cimitire, în ungherele clopotnițelor și ale vechilor biserici și veți înțelege de ce nevinovata strigă inspiră spaimă. Iar faima de pasăre a morții, se datorește obiceiului păsării, de a căuta lumina. Cum în mijlocul nopții, la țară, lumina nu arde decît în casa unde e cineva bolnav, e lesne de lămurit legătura care s-a creat, între ivirea ei și așa zisele prevestiri.

Cucuveaua se hrănește cu șoareci și șobolani pe care-i prinde în hambare, cu șoareci de cîmp și hîrciogii pe care îi vinează în grădini și pe cîmp.

★

Dar despre chițcan, acest frate bun al cîrțiței, cite nu se mai spun? Chițcanul e acuzat astfel că taie rădăcinile de sub pământ. De fapt el nu sapă galerii subterane ci folosește crăpăturile naturale ale solului. Unii pretind, apoi, că chițcanii mușcă de picioarele caili, producîndu-le răni de nevindecat. Și acesta

e un neadevăr. Un chițcan, al cărui cap este cît o mărgică, poate oare mușca un cal, îi poate rupe pielea, groasă de un deget? Se mai spune că chițcanul este veninos, chiar și pentru om. Nici acest lucru nu e adevărat! Chițcanul miroase puternic a mosc. Pisica, luîndu-l drept șoarece, îl vinează uneori, dar alungată de mirosul lui, nu-l mîncîcă niciodată. „Dacă nici pisica nu-l mîncîcă — și-au spus oamenii ignoranți — înseamnă că chițcanul e otrăvitor”.

Chițcanul este și el un animal folositor agriculturii, fiind un vîntor prețios al insectelor dăunătoare, pe care le găsește pe cîmp, prin livezi sau prin grădini.

Nici broasca rîioasă, pe care o putem vedea seara prin grădini și locuri umede, n-a scăpat de prejudecățile oamenilor. Pielea ei acoperită cu niște proeminente, care nu sînt decît niște glande ce secretă sucuri de apărare, au fost denumite de popor „bube”. Se mai spune despre ea că produce rîia, sau că dă bube celui care o atinge sau că din gură îi curg bale care otrăvesc ierburile și fructele peste care trece.

Care este adevărul? Broasca rîioasă, cînd e întăritată transpiră, prin „negii” cu care e acoperită pielea ei, un lichid gros, cu aspect de lapte. Această secreție e o armă de apărare și prin ea își îndepărtează dușmanii.

În schimb este lucru dovedit că broasca rîioasă aduce multe foloase. Ea se hrănește cu diferite insecte dăunătoare și cu melci, în special cu limacși. Deoarece limacșii distrug zarzavaturile, grădinarii lasă să se înmulțească broștele rîioase în grădinile lor de zarzavat.

MOȘ GERILĂ văzut de:

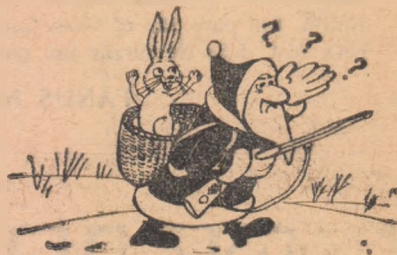
...un brigadier de la cultura mare

...un îngrijitor

...un viticultor

...un vîntor

(Desene de G. CHIRIAC)

ANECDOTE

Bernard Shaw era deseori ținta unor atacuri răutăcioase din partea „înaltei societăți” engleze. O dată, el s-a întîlnit la o reuniune cu un reprezentant al aristocrației britanice care se prezenta peste tot drept autor de piese de teatru. Imediat ce l-a văzut pe Shaw, i s-a adresat cu următoarele cuvinte:

„Dumneavoastră nu înțelegeți nimic din literatură între noi este o mare deosebire. Dumneavoastră scrieți pentru bani, în timp ce eu creez numai pentru onoare!” „Aveți perfectă dreptate, milord — a răspuns Bernard Shaw. — Fiecare din noi se obosește să cîștige ceea ce nu are”.

Le o repetiție a orchestrei dirijate de Giuseppe Verdi trombonistul provocă o disonanță teribilă. Furios, Verdi îl apostrofă pe trombonist:

— E groznic ce-ai făcut dumneata. În condițiile acestea nu mai pot continua.

— Aveți dreptate — recunosc trombonistul —, dar opera mă plătește atît de prost, încît eu nu-mi pot întreține familia decît muncind și pe de lături. Am o familie numeroasă, domnule Verdi.

Și unde muncești? — îl întrebă maestrul.

— După ce termin repetițiile, între 12 și 4 dau lecții; seara, după spectacol, sînt chelner o jumătate de noapte și o altă jumătate paznic pînă la deschiderea depozitelor...

— Extraordinar — făcu Verdi uimit. — Și... cînd dormi?

— La repetiție, maestre.

Jonathan Swift autorul celebrelor Călătorii ale lui Gulliver a fost martorul ocular al unui accident pe stradă. Un tînăr ucenic a sărit înaintea unor cai înfuriați pentru a salva un domn bine îmbrăcat. Cînd domnul și-a revenit, a scos portmoneul „dărîind” doi penny salvatorului său. Băiatul a refuzat în mod disprețuitor această pomă, dar Swift a intervenit:

— Primește recompensa, dragul meu. Domnul probabil știe foarte bine cît anume valorează persoana sa.

Cînd Mark Twain a devenit un scriitor cunoscut, milionarii americani și-au făcut o modă să-l invite la diferitele lor banchete pentru a-l prezenta oaspeților drept o „minune”. Într-o zi Mark Twain a primit din nou o asemenea invitație. El s-a grăbit să trimită o telegramă care a fost citită cu glas tare în timpul banchetului: „Nu pot să vin. Minciuna urmează cu poșta de miine”.

Un cunoscut romancier ducea un adevărat război cu tinerii feciori de bani gata, pe care-i ironiza în scrierile sale. Din această cauză, era deseori obiectul a fel de fel de farse din partea acestora, mai ales că scriitorul nu dădea prea multă atenție ținutei sale vestimentare. Astfel, se povestește că, o dată, pe cînd își făcea plîmbarea obișnuită într-o grădină publică, unul dintre tinerii cu pricina îl opri în drum și, îndreptîndu-și arătătorul spre pălăria demodată a scriitorului, i se adresă obraznic:

— Spuneți-mi domnule, dv. numiți oare pălărie obiectul acesta de pe capul dv.?

— Și dv. numiți oare cap obiectul acesta de sub pălărie dv.? — răspuse cel întrebat, cu mina întinsă spre mutra opărită a impertinentului filifizon.

Ca să-și bată joc de o guralivă vestită, femeie de spirit de altminteri, cineva se gîndi — povestește Rabalais — să-i prezinte un bărbat despre care i se spusese că e un om foarte spiritual. Femeia îi făcu o primire minunată; dar, nerăbdătoare de a se ști admirată, începu să-i vorbească, îi puse o sută de întrebări diferite, fără să observe că el nu răspundea nimic. După ce se termină vizita, a fost întrebată: — Sînteți mulțumită de bărbatul pe care vi l-am prezentat?

— Cît de fermecător — răspuse ea — ce spirit are! La această exclamație fiecare izbucni în rîs: acest mare om de spirit era un mut!

SETEA PLANTELOR

Institutul de cercetări agricole al Organizației Națiunilor Unite a efectuat o serie de cercetări pentru a stabili cantitatea de apă necesară diverselor plante spre a obține o unitate determinată de produs. Rezultatul cercetărilor a arătat că pentru a obține un kg de produse agricole uscate este nevoie de:

500 litri de apă la grîu
700 litri de apă la secară de primăvară
400 litri de apă la sfeclă de zahăr
600 litri de apă la ovăz
280 litri de apă la mei
800 litri de apă la in
cea mai însetată plantă agricolă fiind lucerna, care necesită 370 litri

R. P. ROMÂNĂ LA O. N. U.

Cea de-a XVIII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a luat sfârșit. Rezumând bilanțul ei, secretarul general al O.N.U., U Thant, arăta că anul care a trecut a fost un an de „realizări importante” pentru O.N.U., Adunarea Generală oglindind în sesiunea sa actuală „sentimentul de destindere în relațiile internaționale”.

Călăuzită de convingerea că fiecare stat, fie el mare sau mic, poate și trebuie să-și aducă propria contribuție la soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale, delegația noastră la O.N.U., alături de delegațiile țărilor socialiste, a căutat să-și aducă aportul maxim la ceea ce secretarul general al O.N.U. numea „realizări importante”. Activitatea neobosită a delegației noastre, inițiativa pe care le-a prezentat, au ridicat prestigiul politicii externe a R. P. Române, la baza căreia stau unitatea strinsă cu celelalte țări socialiste, solidaritatea și colaborarea cu toate forțele păcii și progresului, promovarea cu consecvență a principiilor coexistenței pașnice în viața internațională.

Înainte de începerea celei de a XVIII-a sesiuni, cu prilejul vizitei în țara noastră a secretarului general al O.N.U., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta: „Republica Populară Română acordă Organizației Națiunilor Unite o mare importanță. Împărtășim părerea potrivit căreia misiunea principală și însăși rațiunea de a fi a Organizației Națiunilor Unite este de a contribui la soluționarea problemei fundamentale a zilelor noastre — salvagardarea și consolidarea păcii”.

Tocmai în acest spirit a activat delegația noastră la cea de a XVIII-a sesiune. În cadrul dezbaterilor generale, tovarășul Corneliu Mănescu, ministrul de externe al R. P. Română, expunând poziția țării noastre în principalele probleme internaționale, arăta că militând consecvent pentru dezarmarea generală și totală, R. P. Română se pronunță totodată pentru acele măsuri parțiale care duc la micșorarea încordării. În această direcție au fost adoptate de către Adunarea Generală mai multe documente. O rezoluție semnată de țările participante la conferința de dezarmare de la Geneva — printre care și țara noastră — a fost adoptată fără a se mai pune la vot, prin aclamațiile delegațiilor. Documentul, care a devenit astfel o hotărâre a Adunării Generale, se adresează Comitetului celor 18 cerîndu-i ca în cadrul tratativilor să depună eforturi în direcția destinderii internaționale, a diminuării riscurilor unui război, în direcția înlesnirii unui acord în problema dezarmării generale și totale. Două rezoluții, adoptate de asemenea prin aclamații în Comitetul politic, privesc utilizarea și explorarea spațiului cosmic în scopuri pașnice. Ele sînt însoțite de declarațiile reprezentanților U.R.S.S. și S.U.A., că vor respecta hotărârile luate.

O seamă de aspecte colaterale problemei dezarmării s-au bucurat de mult interes în actuala sesiune. Astfel, pe

agenda Comitetului politic a fost înscris, din inițiativa țării noastre, punctul intitulat: „Acțiuni pe plan regional pentru îmbunătățirea relațiilor de bună vecinătate între țări europene cu sisteme social-politice diferite”. Inițiativa țării noastre a trezit un viu interes. Avînd în vedere marea ei însemnătate, neavînd suficient timp la dispoziție pentru o dezbateră profundă, s-a căzut de acord ca punctul propus de R. P. Română să fie examinat în viitoarea sesiune.

Printre cele peste 80 de probleme aflate pe agenda sesiunii, un loc important l-au ocupat problemele luptei anticolonialiste, cele sociale și cele ale dezvoltării economice. Și în această sesiune delegația țării noastre, alături de celelalte țări socialiste, a luat poziție fermă în favoarea dreptului la autodeterminare al popoarelor din Africa de sud-vest, din Rhodesia de sud, din coloniile portugheze și din alte teritorii subjugate, a propus măsuri de sprijinire a lichidării înapoierii economice din aceste teritorii.

Punctul pe care l-a inițiat țara noastră — „Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare”, dezbătut de Comitetul pentru probleme sociale, umanitare și culturale — a fost apreciat ca o contribuție constructivă la cauza coexistenței pașnice. Acest lucru îl vădește și rezoluția finală care prevede necesitatea elaborării unei Declarații de către O.N.U., pe baza proiectului propus de delegația noastră, precum și discutarea cu precădere a acestei propuneri la viitoarea sesiune.

Poziția consecventă a R. P. Române de favorizare a schimburilor economice reciproc avantajoase și-a găsit expresie în propunerea de către delegația noastră a unor teme pentru viitoarea conferință O.N.U. pentru comerț și dezvoltare, cum ar fi: elaborarea principiilor fundamentale ale acordurilor economice și comerciale, importanța și eficacitatea acordurilor comerciale de lungă durată pentru stabilirea și dezvoltarea schimburilor internaționale, importanța livrărilor pe credit de bunuri de echipament destinate construcției de unități industriale, livrări rambursabile prin cote părți din producția acestor unități, importanța resurselor liberate de dezarmare pentru dezvoltarea în scopuri pașnice. Proiectul de rezoluție intitulat „Principiile unei declarații asupra cooperării economice internaționale”, a cărui inițiativă aparține țării noastre și care a fost prezentat împreună cu alți 12 coautori, a întrunit votul unanim.

Pornind de la interesele de pace și securitate ale tuturor popoarelor, delegația R. P. Română împreună cu țările socialiste a demonstrat și la această sesiune că militează neobosit pentru realizarea de noi acorduri, de noi pași în direcția slăbirii încordării, pentru consolidarea păcii.

E. MARTIN

La Roma, în Palazzo Antico Mattei, s-a deschis Expoziția cărții românești

PREZENTE ROMINEȘTI

nește hotare

„În fiecare regiune un lucru pe care n-ai să-l uiți niciodată...”

Relațiile economice, științifice și culturale pe care R. P. Română le întreține cu un mare număr de state, din toate colțurile lumii, contribuie la cunoașterea tot mai aprofundată a realităților din țara noastră.

Congresele și conferințele științifice internaționale, unde oamenii noștri de știință au participat activ, prezentînd comunicări și referate, a făcut să crească tot mai mult prestigiul științei românești.

Mulți oameni de știință din țara noastră au fost distinși cu diferite titluri străine.

Un bun prilej pentru cunoașterea valorilor culturale românești îl constituie participarea la diferite expoziții internaționale.

Expoziția „Materiale didactice din R.P.R.” deschisă la Djakarta a fost vizitată de cca. 25 000 de persoane. Ziarul „Economî Nasional” referindu-se la această expoziție scria că „guvernul român garantează în domeniul învățămîntului, al sănătății publice, ca și în alte domenii ale vieții sociale satisfacerea deplină a nevoilor poporului”.

În prezentele românești peste hotare, un loc de frunte îl ocupă arta noastră interpretativă — teatrul, muzica, filmul artistic și documentar, ansamblurile de cîntece și dansuri. Filmele românești „Codin”, „Lupeni 29”, documentarele „Printre pelicani”, „4 000 trepte spre cer”

și altele au obținut premii și distincții importante la diferitele festivaluri internaționale.

Ansamblul folcloric „Perinița” care a întreprins nenumărate turnee în străinătate a vorbit, prin limbajul muzicii și dansului popular românesc, despre bogăția spirituală a poporului nostru. Ziarul „La Suisse” din Elveția, scriînd despre festivalul din Geneva, arăta că... „cei mai aplaudați au fost românii. Dansurile dinamice, costumele incântătoare, înfățișarea plăcută a interpretelor și celebra melodie „Ciocirlia” au declanșat entuziasmul general”.

Apreciînd valoarea folclorului nostru muzical, renumitul folclorist elvețian Marcel Cellier a declarat după ultima sa călătorie în țara noastră: „Am avut încă o dată posibilitatea să constat că poporul român este unul dintre popoarele cele mai înzestrate artistic din lume”. Întors în Elveția, Marcel Cellier a organizat la postul de radio elvețian Sottens, în două rînduri, cîte șase emisiuni despre folclorul instrumental și vocal românesc.

Din diferite colțuri ale lumii ne vin mereu vești despre apariția multor tipărituri, fie traduceri din limba română, fie cărți scrise despre R. P. Română. În editura londoneză „Robert Hale Limited” a apărut un volum bogat ilustrat în care scriitoarea scoțiană May Mackintosh a reunit impresiile unei călătorii prin România. „Din Banat pînă în Delta Dunării” este titlul unei cărți album despre țara noastră, apărută la Leipzig, iar în R.A.U. a ieșit de sub tipar broșura „Scurtă prezentare a R. P. Române”.

În multe țări, limba română se învață de numeroși iubitori ai culturii noastre. În Japonia s-au terminat, în acest an, două cursuri de limba română organizate de Asociația de prietenie Japonia—România. La Moscova și Berlin s-au editat „Cursuri de limba română”.

Nivelul valorilor noastre culturale a impresionat și pe vizitatorii țării noastre:

„Profunda individualitate a poporului român și a culturii sale m-au impresionat, m-au mișcat” — a spus profesorul Robert Anty, de la Universitatea din Canada.

„Oricînd te vei duce în România, poți fi sigur că ai să găsești în fiecare regiune un lucru pe care n-ai să-l uiți niciodată. Artă lor populară pare să aparțină nu numai trecutului pitoresc, ci și realităților vieții României de azi... Se poate spune că România are numeroase fațete, toate la fel de atrăgătoare...” (May Mackintosh, scriitoare scoțiană, Anglia).

CONSTANTIN MATEI

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● La șantierul Sacurajima din Osaka (Japonia) a avut loc ceremonia de lansare a traulerului „Galași”. Acesta este al doilea vas de pescuit construit la acest șantier pentru R. P. Română. Vasul are un tonaj de 3 800 tone și este echipat cu instalații complete de pescuit, prelucrare și refrigerare a peștelui.

● Conferința muncitorilor agricoli din Africa care s-a încheiat la Accra (Ghana) a adoptat o rezoluție de condamnare a imperialismului și colonialismului în Africa. La conferință au participat reprezentanți din 11 state africane.

Drept sediu permanent al Uniunii panafricane a muncitorilor agricoli, muncitorilor silvici și de pe plantajii a fost ales Accra, capitala Ghanei. Secretariatul provizoriu al Uniunii a fost însărcinat să facă pregătiri în vederea organizării unei conferințe panafricane a muncitorilor agricoli și a muncitorilor de pe plantajii.

● 22 de foști S.S.-iști, acuzați de complicitate la uciderea a 4 milioane de oameni în lagărul de concentrare de la Auschwitz sînt judecați la Frankfurt pe Main (R.F.G.).

● Cu prilejul celei de-a treia aniversări a creării Frontului național de eliberare din Vietnamul de sud, ziarul „Nhan Dan” din Hanoi a publicat un articol de fond în care se subliniază că aproximativ 70 la sută din „satele strategice” (nume sub care se camuflează lagă-

rele de concentrare) și localitățile rurale din Vietnamul de sud se află în prezent sub controlul forțelor patriotice.

Cu toată prezența în Vietnamul de sud a 16 000 de militari americani, cu toate că S.U.A. cheltuiesc aici aproximativ 1,5 milioane dolari pe zi în scopul menținerii regimului urît de popor, lupta forțelor patriotice dobîndește succese tot mai însemnate.

● În orașul Quillabamba (regiunea Cuzco) din Peru, poliția a arestat 15 țărani pentru „vina” de a fi participat la greva generală de protest declarată în sprijinul cererilor de eliberare a aproximativ 100 de deținuți politici. Majoritatea deținuților sînt frunțași ai țărănilor din regiunea Cuzco, care au cerut înfăptuirea reformei agrare, au protestat împotriva foametei, mișeriei și condițiilor proaste de trai.

● Răspunzînd unei anchete organizate de revista „Vi Kvinnor”, mai mulți reprezentanți ai opiniei publice din Suedia și-au spus părerea în legătură cu perspectivele destinderii încordării internaționale în anul 1964 și despre însemnătatea Tratatului de la Moscova. Cunoscutul scriitor Artur Lundkvist de pildă, a apreciat Tratatul de la Moscova ca un prim pas făcut în direcția destinderii, care a acționat în sensul îmbunătățirii atmosferei internaționale și care constituie un argument concret, dovedind că și cele mai dificile probleme pot fi rezolvate pe cale pașnică.

NOUL PLUGUȘOR

de Marcel Breslașu

Cît ne poartă-n urmă gîndul
voacuri au cîntat de-a rîndul
urătorii „Pluguşorul“
care ne scurma ogorul,
măsurîndu-i rodnicia,
cîntîrîndu-i dărnicia,
nouă — bieții! — hărnicia
și la urmă, sărăcia!

Că așa era lăsat
omenilor de la sat:
corvoada,
argatului
— și roada,
bogatului!

Să cîntăm azi „Tractorașul“
ce ni l-a trimis orașul
să ne-aducă bogăție,
drăpă ce-a adus frăție
și lumină-n bătătură
și în minte-avîntătură!

Crește sporul
cu tractorul,
saltă lanul
cu volanul
și la anul
holda saltă
cu viața
laolaltă —
mai cuprinsă,
mai înaltă!

Dar străvechea datină
vremea nu o latină,
și cu sufletul ușor
strămoșescul plugușor
il păstrăm
și îl cîntăm,
il cîntăm
și îl rostim

să se ducă-n lume vestea
despre timpurile-acestea,
despre „plugul“ de la noi
— semn al așezării noi —
că nu-i plug
cu boi la jug,
ci e crug
cître belșug!
Că deschise
tractorașul
multor vise
vechi, făgașul!

Ca să tragă brazdă-adîncă,
el otavă
nu mînincă
ci... o... tavă
de jărătic —
și la ceas
primăvăratice
n-o pornește-n pas
molatic
ci cu mersul furtunatic!

Hei! din zori în asfințit
pe ogorul înfrățit,
se avîntă către zări,
aburi pufăind pe nări:
calcă zdravăn
cimpul reavăn,
clocotînd de nerăbdări!

Pe-unde-l mină, pe-unde-l plimbă,
toate-n aur se preschimbă —
că, pe cite vezi, nepoate,
pe-unde-l plimbă, pe unde-l scoate
nu-s degeaba
astea toate:
mergo treaba
...ca pe roate!

Și cînd face calea-ntoarsă
pirga toamnei ne revarsă
grînele — cu carele —
să umple hambarele
și cu floarea bucuriei —
inima gospodăriei!

Mînați, măi,
hăi, hăi!

SORCOVA VESELA

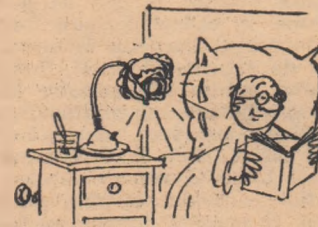
Să trăiți, să-mbătrîniți..

Ca un măr...

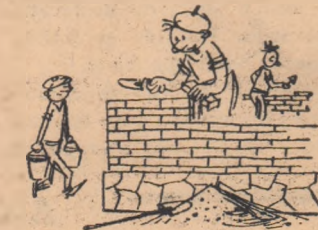
Ca un păr...

Ca un fir de trandafir

Tare ca fierul, iute ca oțelul...

Tare ca piatra...

Iute ca săgeata...

La anul
și la mulți ani!

Sorcova directorului de cămin cultural

Sorcovă
Veselă,
Chibzuiește ce să spui
La adresa dumnealui..

Dacă-și duce munca bine
După cum se și cuvine,
Să-i faci, sorcovă, urare
Dulce și întremătoare:
„Să trăiești
Să-mbătrînești
Ca un măr
Ca un păr...
La anul și la mulți ani!“

Dacă însă la cămin
Dînsul vine prea puțin
Sau dispere din comună
De treizeci de ori pe lună
Pentru treburile sale
Îndoielnice „culturale“,
Dar la leafă, consecvent,
Este cel dintîi prezent
(Iute ca săgeata
Să nu scape plata!);
Dacă zice că-i bolnav
Foarte grav
Și nu poate activa
Fiindcă simte-n el ceva
Cum ar fi un fel de lene
Ce-l înțepă-ntîi la gene
Ca pe urmă să coboare
Înspre mîini și spre picioare
(Tare ca fierul
Iute ca oțelul)
Indemnîndu-l la culcare
Ziua în amiaza mare;
Dacă totuși zice cum că
E preocupat de muncă
Și în loc de-activitate
Pune-afișe colorate
(Ca un fir
De trandafir)
Scheme, grafice, tabele
Încadrate-n floricele,
Și-ntrebat despre programe
El arată diagrame
Animate în vreun cui
Cu procente calculate
De spectacole jucate
Doar în fantezia lui,
Potrivește-i o urare
Scurtă și cuprinzătoare:

Să trăiești, să-mbătrînești
Dar mincînd... pe cit muncești!

MIRCEA PAVELESCU

Desene de T. Pall

RAVAȘELE

Unui veterinar

Azi, fără să te lași rugat,
Pe loc ai diagnosticat:
„Curcanii ăștia mari și grei
Resimt o lipsă de... mujdei!“

Președintelui unei cooperative
care se autofinanțează

În anul care s-a-ncheiat
Cu-ai voștri bani v-ați finanțat
Și-astfel, urării „La mulți ani“,
I-adăugăm și „La mulți... bani!“

Unui dentist

Tu mi-ai extras cu-atîta chin
Măseaua cea de minte,
Că azi răvașul ce-ți închin
E... „dînt pentru dînt!“

Unui brigadier viticol

Sorbind într-una vinuri tari,
E greu să ne-nțelegi acum:
Noi și-am urat producții mari
Și nu recorduri la... consuma!

Portarului echipei de fotbal,
fruntaș în producție

Tu știi bine a-mbina
Cele donă roluri:
Niciodată-n munca ta
Nu există... goluri!

Unui mulgător fruntaș

Tu, de cînd ești mulgător,
Îngrijești de vaci frumoase
Și le mulgi cu-atîta spor
Că din ele... unt ai scos!

Unui codaș

Primul ești la horă-n sat
Primul ești și la culcat,
Ce păcat că în brigadă
Ești tot primul, dar din... coadă!